

PP-tjenesten (PPT)

PP-tjenesten hjelper barnehager og skoler med å legge til rette for barn og elever med behov for tilrettelegging. Hensikten er at de får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 01.08.2024

Hver kommune og fylkeskommune har en pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjeneste). PP-tjenesten samarbeider med og støtter barnehager og skoler i det forebyggende arbeidet, for å gi et inkluderende tilbud til barn og unge som kan ha behov for tilrettelegging. PP-tjenesten bistår også barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og utarbeider sakkyndige vurderinger av barn og elevers særlige behov. Det står i barnehageloven § 33 og opplæringsloven § 11-13.

Nyttige ressurser for dere som jobber i PP-tjenesten

- [Kvalitetskriterium i PP-tjeneste](#)
- [Spesialpedagogikk og tilrettelegging](#)
- [Veileder for spesialpedagogisk hjelp](#)
- [Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging](#)
- [Ståstedsanalysen for PP-tjenesten](#)
- [Statped](#)

PP-tjenesten kan være organisert som en kommunal tjeneste, eller som et samarbeid med andre kommuner og/eller fylkeskommunen. PP-tjenesten kan samarbeide tverrfaglig på lokalt nivå, for eksempel med helsetjenesten eller barneverntjenesten, og på statlig nivå med for eksempel Statped eller spesialisthelsetjenesten.

Du finner informasjon om din lokale PP-tjeneste på kommunen eller fylkeskommunens nettsider.

Forebyggende arbeid

PP-tjenestens forebyggende arbeid handler om å støtte og veilede barnehager og skoler i arbeidet med å vurdere barn og elevers behov for tilrettelegging, og å sette inn tiltak så tidlig som mulig når det trengs. Målet er at barnehage- og opplæringstilbudet blir så inkluderende og godt tilrettelagt som mulig.

PP-tjenesten kan for eksempel jobbe forebyggende ved å støtte en barnehage i arbeidet med å utvikle inkluderende språkmiljøer eller ved å holde kurs om autismspekterforstyrrelser hos barn og unge for skolene i kommunen. PP-tjenesten jobber også forebyggende når de hjelper barnehagen eller skolen med å vurdere om et barn har behov for tilpassing, og å vurdere hvilke tiltak de bør prøve ut før de sender en eventuell henvisning om sakkyndig vurdering til PP-tjenesten.

Forebygging handler om å bruke mer tid og ressurser tidlig.

Kompetanse- og organisasjonsutvikling

PP-tjenesten hjelper barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, slik at de lykkes med å tilrettelegge for barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med særskilte behov i kortere eller lengre perioder.

PP-tjenesten skal samarbeide med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging. Tjenesten skal gi generell støtte til god faglig og sosial utvikling for barn og elever.

Kompetanse- og organisasjonsutvikling kan foregå i

- et tverrfaglig eller tverrsektorielt samarbeid
- hele barnehager og skoler
- en avdeling, et trinn, en gruppe eller klasse

PP-tjenestens arbeidsoppgaver kan for eksempel være å

- bistå i utviklingsprosjekter på kommunalt og fylkeskommunalt nivå
- bistå i tverrfaglige samarbeidsfora, for eksempel tverrfaglige team og tidlig innsatsteam
- gi informasjon om andre aktuelle hjelpeinstanser
- styrke barnehagens og skolens kompetanse til å oppdage vansker og sette inn tiltak tidligere
- styrke barnehagen, skolen og foreldrenes kompetanse om faglige og sosiale tema, som bruk av digitale hjelpemidler, alternativ- og supplerende kommunikasjon eller psykososial utvikling
- hjelpe skoler og barnehager med struktur og organisasjon, for eksempel individuelle

opplæringsplaner, bruk av kartleggingsverktøy og spesialpedagogiske regler og rutiner

Filmen nedenfor viser sammenhengen mellom god praksis og regelverket når det kommer til ansvaret og mulighetene skolen har for å tilpasse opplæringen, også i samarbeid med PP-tjenesten.

Sakkyndig vurdering

PP-tjenesten utarbeider sakkyndige vurderinger for barn og elever som kan ha behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen eller individuelt tilrettelagt opplæring i skolen.

Den sakkyndige vurderingen baserer seg på en helhetlig utredningsprosess, og skal gi barnehagene og skolene et godt grunnlag for å tilpasse barnehage- og opplæringstilbudet til å møte barnet eller elevens behov.

Barnehageloven og opplæringsloven definerer ikke hvilke særskilte behov som kvalifiserer til spesialpedagogisk hjelp og individuelt tilrettelagt opplæring. PP-tjenesten er kommunen og fylkeskommunens sakkyndige instans, og vurderer behovet i hvert enkelt tilfelle.

Elever over 15 år, foreldre, barnehager, skoler og andre tverrfaglige tjenester kan ta kontakt med PP-tjenesten for råd og veiledning. Det er mulig å drøfte bekymringer med PP-tjenesten anonymt før en eventuell henvisning.

Det er vanligvis barnehagen eller skolen som sender henvisning til PP-tjenesten. Foreldrene eller eleven må samtykke i henvisningen, og barnet eller eleven skal bli hørt.

PP-tjenesten utarbeider sakkyndige vurderinger i saker som blant annet handler om

- spesialpedagogisk hjelp eller individuelt tilrettelagt opplæring
- tidlig eller utsatt skolestart
- fritak fra opplæringsplikten
- inntak til et særskilt utdanningsprogram i videregående opplæring
- unntak fra kravet til bestått i inntil to av fellesfagene for å få utstedt fag- og svennebrev, og for ikke bestått i ett fellesfag for praksisbrevkandidater som følge av store lærevansker i faget

Nasjonalt register for PP-tjenester